

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Adalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Aratáskor.

Megérlelődik már nálunk is az Isten áldása, a mint a mindennapi kenyeretadó búzát és gabonafélét a szegény ember nevezi. Magyar Alföldünk már egykét héttel előbb érleli a búzafélét, mert arra alább melegebb a klíma, mint itt a mi hegyes-völgyes gömöri pátriánkon.

Az áldott napsugár azonban itt is aranyszínre érleli a zöld kalászatokat s a rengő, hullámzó tenger az éréssel erősebben zizeg a szél kavargásától, azután lehajtja pirosuló búzaszemtől nehézkes fejét.

Ilyenkor újra fenik a kaszákat, a melyeknek éle kicsorbult a múlt hónapban, mikor a szénaillattól terhes mezőket borotválták.

Most pedig áthalad a tarolás a rétekről a szántóföldekre, a melyeken fokozatosan történik a sárgulás a rozs; árpa; búza- és végül a zabföldéken.

A kasza pendülésével a föld népének azután ez a legfőbb gondja; mert az aratás jó vagy rossz sikerétől függ nemcsak a gazda boldogulása, hanem jóformán az egész ország gazdasági állapota. Ha jó az aratás, jókedvű a gazda és szívesebben vásárol iparostól, kereskedőtől, míg rossz termés idején, szűk esztendőben mogorván huzódik vissza házába. Ilyenkor rosszul megy a dolga iparosnak, kereskedőnek, mert a vásárlási kedv megcsappan. Az általános drágulás megdrágít mindent a kenyértől a kézimunkás napszámáig, a ki maga is drágábban dolgozik, mert drágán szerzi élelmét.

Földművelő országban nagyon fontos dolog a jó termés, mert ettől függ mindenkinek a megélhetési töltétele.

A mi évi gabonatermésünk mennyisége és minősége jön első sorban számításba, mikor jó esztendőről vagy rossz esztendőről beszélünk.

Azok a kévék, kereszték, asztagok sok jó reménységnek melegágyai, heteken keresztül szeretettel, lágyan simogatja

azokat a gazda szemé, a míg elérkezik a cséplés id-je, mikor megtudhatja: mit aratott le a földjéről?

Sokszor azonban a mi közállapotaink rendezetlensége és az összetartás, szövetkezés hiánya miatt idegen zsebekbe vándorol az aratás hasznának javarésze. Nagyon sokszor az arat a legjobban, a ki semmit sem vetett.

Börzei spekulációk, malomkartell manőverek úgy kijátszák a termelő gazdát és a lisztetevő közönséget, hogy a gazda olcsón kénytelen eladni, a közönség mégis drágán vesz. Így aztán a közbetolakodó közvetítők veszik ki az aratás zsirját és hogy ugyan jól kivesszik: nézzünk csak szét, hányan közvetítik a termények eladását s azok mind jól, sokan fényesen élnek, pedig semmit sem vetnek, csak a furfangos eszközzel aratnak.

És az mindaddig így lesz, míg a magyar gazda más nyugati okosabb népek példájára nem alakít terményértékesítő szövetkezeteket.

De hát erről ne beszéljünk sokat, majd a saját kára rá fogja vinni, hogy lassanként okuljon és igyekezzék közvetlenül ahhoz jutni, a ki a terményét elfogyasztja. Így azután ő is többet kaphat a learatott termésért s az is olcsóbban kaphatja, a ki elfogyasztja.

De hát sokan vannak még Pató Pálok, a kik azt mondják, hogy öregapánknak is jó volt így, minek legyünk mi nála okosabbak? A közvetítő pedig boldog volna, ha nem akarna ur lenni abból a jövedelemből, a mit csak úgy kínál neki mindenfelől a termelők és a fogyasztók.

Sok szép régi dolog pedig kiment a divatból, a mióta a világ ilyen ridegebbre fordult. Ilyen például az az aratási ünnepe, a mit némely helyen próbálnak fölleveníteni.

De hát maguk a gazdák is kell, hogy emberséges embermódra bánjanak munkásaikkal, hogy gazda és munkás meg-

értse egymást; mert ugyanis van elég izgatón mindenfelé, a ki a maga rossz májával másokat is meg akar mételeyezni és szándékosan elégedetlenné akarja tenni a jó magyar munkást.

Ez bizony a levegőben szállong mostanában, mert a munkás is kezd letenni arról a jó régi virtusról, a mi vetélkedve így verselt hajdan:

„Vagyok olyan legény, mint te:
Vágok olyan rendet mint te!”

Most már sok helyen nem igyekezik olyan rendet vágni, hanem arra törekszik, hogy minél kisebb rendet vágjon és a gégeje malmán minél több korty lecsurogjon az ördög átkozott italából: a pálinkából.

Részeses, mihaszna embereket leg hamarabb levesznek a lábukról az izgatók, mert azok ráérnek heverni és locsogásfecsegés közben elégedetlen gondolatokat táplálni.

Hanem a gazdák maguk is legyenek résen.

Gondolják meg, hogy az elégedetlenség ragadós nyavalya, a melyet csak ideig-óráig fojthat el a szuronyok hatalma; ha nagyon elharapózik, nincs annyi szurony, a mennyi megvédjen ellene. Azért hát idejekorán vegyék elejét az elégedetlenségnek erélyes, de a mellett méltányos, tisztességes bánásmóddal, a mely a munkásnak imponál s a melyről az urat igazi uri léleknek ismeri.

A jó gazda igyekezik érintkezni munkásaival és a jó munkást úgy megbecsüli, mintha családjához, házához tartozó lenne. Ilyen helyeken nem is igen fognak az izgatók valami nagy sikerrel járni.

Az aratás és a vele járó dolgok egyaránt hasznosak úgy a gazdára, mint munkásaira nézve. Tartsanak össze és méltányosan, igazságosan, egymást megbecsülve osztozkodjanak az Isten áldásán, hogy az egyik elvihesse, a miért vetett; a másik meg az igazságos életrészt azért, a miért heteken át izzadott, fáradott.

Órat-, : Ékszert-, : Kerékpárt-,

jót.

szépet

és

olcsón

Valasz kay Rezső

Megbízható óra- és ékszer-javító műhely!

VÉSÉSEK

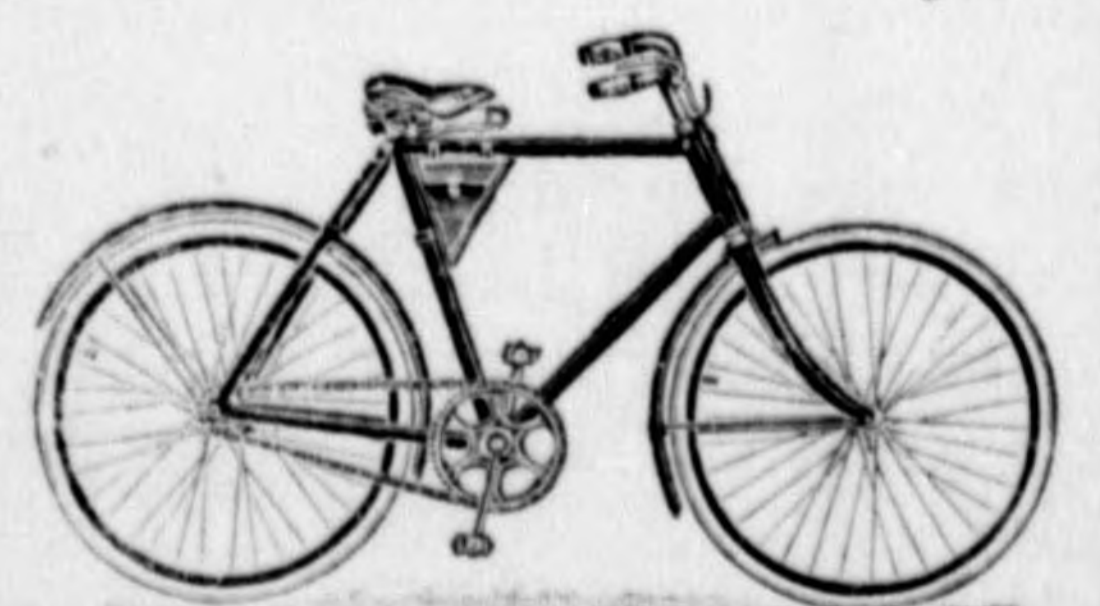
karika gyűrűkbe és

óra- és ékszer üzletében szerezhethet be

RIMASZOMBATBAN.

Óra javításokhoz 1 évi jótállás!

disztárgyakba **INGYEN!**

Könnyű is volna megegyezni, ha ezeket az igaz elveket mindig szem előtt tartanák, akkor nem válna sok helyen veszekedés átkává, a mit Isten áldásnak adott.

De hadd pengjen a kasza, omoljanak a rendek s a tündöklő nap sugárkévéi öntsenek égi áldást az aratásra! ☉

Gömör- és Kishontvármegye alispánjától.

10112—1912. sz.

Hirdetmény.

A törvény és vármegyei szabályrendelet értelmében tartandó **rendes nyári vármegyei közgyűlés** határidejéül Főispán ur Ó méltóságával egyetértőleg **f. évi július hó 15-ik (tizenötödik) napjának d. e. 10 órája** s a felmerülő szükséghez képest a következő napoknak d. e. 9 órájára Rimaszombatba a vármegyei székház dísztermébe tüze tett ki.

Midőn erről a vármegye közönségét ezennel értesitem s a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés tárgyait Lukács László m. kir. Belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnöknek azon leirata, mely által miniszterelnökké lett ki nevezését és a kormány mikénti megalakítását a törvényhatóság tudomására hozva, vmegyénk közönségének támogatását kéri és az 1886. XX. t. cikk 46. § a értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő közérdekű vmegyei ügyek fogják képezni.

Rimaszombat, 1912. évi június hó 27-én.

Lukács Géza, alispán.

A vmegyei Gazdasági Egyesület igazg. választmányának ülése.

A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi június hó 30-án Tornalján népes igazgatóválasztmányi ülést tartott *Szent-Iványi Arpád* elnöklete alatt.

Jelen voltak: Bartha István, Basilidesz Gusztáv, Bornemisza Elemér, Fodor Gusztáv, báró Hámos László, Hevessy Bertalan, Janssen Pál, Mőesz Miksa, Szent Ivány József és Szontagh Zoltán igazgatóválasztmányi tagok és Fodor Jenő titkár.

TÁRCZA.

Feltámadt a Rimaszombati Kaszinó.

Irta: ALIQUIS.

Feltámadt a „Rimaszombati Kaszinó!“ Igy sóhajtottak fel ezelőtt jó két héttel és bizonyos keserűséggel egyes nem rendbeli urak, mert szerintök a nyári kaszinói helyiség megnyitása alkalmával a Széchenyi-kert régi lövölde helyiségének árnyas berkében összesereglett Méltóságos, Nagyságos és Tekintetes Karok és Rendek egyesülve, a régi demokratikus életet óhajtották feltámasztani az izletes pörkölt csiklandozó illata mellett.

Téves volt e keserű és irigy felsóhajtság, mert a „Rimaszombati Kaszinó“ nem halt meg, csak nevet cserélt akkor, midőn egyesek afelett a halálharangot huzzták meg azért, mert ott nem lehet nagyban kártyázni és nagyobb mértékben idogálni.

Téves volt még azért is, mert e kisent-cziázott egyesület, mióta nevet cserélt, azóta tagjaiban csak szaporodott és teljes demokratikus szellem költözött be annak életébe.

Korán nevettek tehát egykoron azok, kik felfelé vizet prédikálnak és lefelé pedig bort isznak és e régi hazafias, testvéries egyesületet valótlán hírek alapján szerették volna felbomlasztani és a társalgási egyesületek sorából kitörlni.

Most is korán sóhajtoznak, mert ezután kez-

Fodor Jenő titkár terjedelmes jelentésben számolt be az egyesület legutóbbi működéséről. Ismertette az egyesület kerepeczi üszölegelőjén eszközölt intézkedéseket. A felhajtott üszők mind kiváló kondícióban vannak, a legelőt nem képesek lelegelni, úgy, hogy egy részét le kellett kaszálatni.

Az egyesület tejelő versenye az elmúlt hónapban lett befejezve, az eredmény megüti azon mértéket, a melyet más vármegyék az első tejelő verseny rendezésekor elértek. Az első díjas tehén 3461 liter tejet adott és 169 kgr. zsirt termelt 4.7% átlag zsirtartalommal egy év alatt. A tehének átlagos tejelés eredménye 2324 liter 4.36% átlagos zsirtartalommal.

Az egyesület Harmacson tejszövetkezetet alakított, a mely szövetkezet május hóban kezdte meg üzemét.

A választmány azután titkár előadása alapján foglalkozott az egyesület tejjgazdasági szakosztályának megalakításával. Hosszabb eszmecsere után a választmány elhatározta a tejjgazdasági szakosztálynak a megalakítását s elhatározta, hogy 300 tehénnel még az idén ellenőrző fejest fog lefolytatni; s abban való részvételre a gazdák figyelmét felhívja. A tejjgazdasági szakosztályba a tagok tetszésük szerint beléphetnek.

Az ősz folyamán 4 községben fog az egyesület állatdíjazást rendezni, nevezetesen: Feleden, Bánrévén, Pelsőczön és Jolsván

A választmány köszönettel vette tudomásul a földmivvelésügyi Miniszternek leiratát, melyben 7000 korona évi segélyt helyez az egyesületnek kilátásba az adminisztratív költségek fedezésére s elhatározta, hogy *Serényi Béla* gróf földmivvelésügyi Miniszternek ezen áldozatkészségeért sürgönyileg mond köszönetet.

Ezek után a Svajczból importálandó tehének vásárlási feltételei és részletei tárgyalattak. A választmány elhatározta 50 drb. tehén és hasas üszőnek az importálását s az egyesület elnökségét felkéri az import széles körben való propagálását.

Fodor Jenő titkár előterjeszti, hogy a földmivvelésügyi Miniszter Pelsőcz községnek megfelelő államsegély engedélyezése által lehetővé tette a pelsőczy Nagyhegyen két ezisztérnának a felépítését, mely az eddigi vízhiányt lesz hivatva pótolni s a községet kötelezi arra, hogy az egyesületnek 400 drb üszőre 15 kor. fűbér mellett legeltetést engedélyezzen.

Fodor Jenő titkár jelenti, hogy a földmivvelésügyi Miniszter az egyesület előterjesztésére Klenőczon *Hruska János* kisgazda birtokán paraszt minta-gazdaságot létesített.

Tárgyalta ezután az igazgatóválasztmány az

dődik csak az igazi élet a vármegyei kaszinóban, a mikor annak tagjai meggyőződést szerettek arról, hogy nem volt indokolt a pártütés és hogy az a szellem, mely ott honol, nagyon is alkalmas a mi társadalmi életünk fejlesztésére, csak az utat, módot kell megtalálni és az eszközöket helyesen megválasztani.

A múlt hó 20-iki első és e hó 3-iki második kedélyes összejevetellel tehát a kaszinó vezetősége megtalálta az utat is, a módot is és az eszközt is a kaszinói élet fellendülésére és fejlesztésére, mely a nyári napokra már egy kellemes kaszinói életet teremtett és biztosított a pörkölt uzsonnák meghonosításával és csekély kiadással.

A mint keseregnek tehát egyesek az ellentáborban a vármegyei kaszinó feltámadása felett, én oly örömmel ecsetelem a régi emlékeken felépülő új társas életet és igen örvendének annak, ha a másik párton is találnának olyan kellemes szórakozó helyet, mint a vármegyei kaszinó nyári helyisége.

* * *

Körben ülünk a kaszinó ujonnan átalakított parkjában kerek 80-an. *Marikovszky Géza* volt rimaszécsi Coburg hercegi nyug. főintéző, e gyönyörű liget újabbik keresztapja, a sok fáradtsággal történt átalakítás után rendezti az új kaszinó keresztelési ünnepét. Nem épen a legszelidebb hangon osztogatja a parancsokat a felszolgáló személyzetnek. De jól esik ilyen is hallani manapság, midőn már a szép zamatos magyar nyelvet is meghamisítják s idegen szavakkal és kifejezések használatával gondolják a magyar nyelvet és műveltséget fejleszteni s terjeszteni.

állattenyésztésről szóló megyei szabályrendeletet, a melyet az alispán módosítani óhajt. A választmány javaslata legfőképpen abba csucsosodik ki, hogy a szabályrendeletbe felvételni kívánja azon pontot, hogy a köztenyésztésre tenyész-bikák, kanok és kosok ezentul csakis az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség közvetítése mellett szerezhetők be, valamint a szabályrendelet kötelezővé teszi a gazda-érdekeltségeknek a községi bikák biztosítását.

A választmány ezután több alispáni és társalgási írtatot véleményezett.

Széljegyzetek.

Egyre nő a cseléd tartó emberek, családok panasza a cselédek kapzsisága, tulkövetelése, mondhatjuk zsarolása miatt és azért, hogy munkájuknak időbeli és értékbeli mennyiségét egyre jobban leszallítják. Tarthatatlannak mondják az állapotokat és némely családban oly gyakran van cselédváltás, hogy nem akad egész esztendőben olyan cseléd, a ki egy teljes hónapot szolgált volna.

Ennek az okát a cseléd tartók teljesen a cselédek lehetetlenül felfokozott követelésében és minden kritikán alul maradó munkateljesítményében látják.

A cselédek pedig gyűlést tartanak és néhány harcziásabb „szaktársuk“ tajtékozva emlegeti a cselédek nyomorult állapotát, a kiknek minimális bérért elfoglalják az egész napjukat, minden meghatározott munkaidő nélkül megkívánva tőlük, hogy akár a késő éjjeli órákig görnyedjenek a mosogatódézsza vagy a vasalódeszka felett.

Hogy kiknek van igazuk, azt eldönteni így lehetetlen. Hiszen embere válogatja, és az összeférhetetlen természetű ember rossz lesz mint cseléd tartó, mert megszöknek tőle, és rossz lesz mint cseléd, mert hamarosan kívül teszik a batyuját az ajtón.

A bérre nézve sem lehet ítéletet mondani, mert annyiféle bérért szolgálnak ma, hogy e két szélső bér mennyiséget bátran tehetjük évi 120 és 360 koronára. Itt csakis összehasonlítás alapján lehet véleményt nyilvánítani és kinek kinek az igazát vagy nem igazát belátni.

Németországban működik egy egyesület, a „*Bund Deutscher Frauenvereine.*“ Magyarul: a német nőegyesületek szövetsége. Ez a szövetség egy statisztikai enquétet rendezett a németországi cselédek helyzetének a megvilágítására. Az összeállított statisztika néhány nagyon érdekes adathoz és tanulmányhoz juttathatja el

A nyugalmas éveiben visszahonosodott városi ősi patricziusi ivadék, az ujrapparkirozással új életet is hozott a nyári kaszinóba és a falusi nyelvvel fűszerezi azt a városi társalgást, mely az imelyős udvariasságban domborodik ki legjobban.

Nem sérti ő meg a vallást, midőn erélyes parancsaiba annak nevét is belévegyíti, kinek nevét csak az imádságban volna szabad emlegetni, mert ő, mint hithű és buzgó luteránus-presbiter hit alatt szolgál, tehát az égi hatalmak nevét is csak azért emlegeti, hogy ezzel is vallásába vetett erős hitének adjon kifejezést. Különösen a pincze-gazdával, a templom szolgálóval szemben használja sűrűn e figyelmeztetéseit, hogy a boros- és sörös-üvegek a bokrokba el ne sétáljanak.

A nagy kör közepén, a vadonutaj téglatüzhelyen hatalmas két lábában izletes paprikáslé bugyog, melyben malacz és borju testrészek sísteregnek. Az egyik lábast *Madarász Palyi* bácsi, a régi lövész-mester és a lövölde konventiós szakácsa kavarja, ki ma is ugy elsőzza a pörkölt levét, mint ezelőtt 25 évvel. De nem is csoda, mert mellette csütlik-botlik a krumpilis füstös fazék mellett egy csinos fehér-cseléd, kinek sokszor pirult arczáról nézi le *Palyi* bácsi, hogy elég erős-e a tűz. Bár mindig petyeg, boldogsága azonban nem teljes, mert hiányzik *Badinyi Gyula* collegája, kinek nélkülözi erős tekintetét és nem tud vele perelni. Mert ökelme azt tartja, hogy a tüzhely mellett akkor megy legjobban az idő, ha perelhet. Igaza lehet, mert ettől minden konyha hangzani szokott s ha nem így lenne, odaégne minden.

azokat, a kik nem sajnálják a vele való foglalkozást. Habár joggal feltehetjük, hogy a sokkal kulturáltabb Németországban a cselédek átlagműveltsége is magasabb mint nálunk, mégis a német cselédeknek is csupán hét százaléka bír szakbeli képzettséggel a szolgáltatba lépéskor. Ezzel szemben a saját bevallásuk alapján hatvannyolc percet semmit sem ta- nult előzőleg és azt a keveset is, a mit tud, szolgálat közben szedte fel.

Az évi béruk átlaga is magasabb, mint nálunk. Breslau és Magdeburg évi átlaga 276 korona, Hamburgé 516 korona. Ugy hiszem ez a két szám képviselheti a két szélsőséget és bizonyítását a fentebbi állításnak. Ismerve a németek nagy, szinte túlzott kötelességérzetét és lelkiismeretességét, alighanem jobban megérdemlik az ottani cselédek a magasabb, mint az itteniek a valamivel alacsonyabb bért.

A statisztikának kétségkívül legérdekesebb, mert legmesszebbre kiható része az, a mely megállapítja, hogy a cselédek 30 százaléka már 10 évnél hosszabb idő óta szolgál. Ennek az egy adatnak az a nagy horderejű tanulsága, hogy az eddig csupán átmeneti jellegű cseléd-pálya kialakul *állandó élethivatássá*.

Lehetetlen, hogy be ne lássuk ennek a fontosságát. A cselédek óriási hányada falusi parasztlányokból telik ki, a kik feljönnek a városba „szolgálni.” Különböztetve okokból. Az egyik része szegény és egy kis pénzt szeretne összehozni a férjhezmenése idejére. A másik része jobb módú és nem lenne szüksége a sokszor keserű cselédkenyeret enni, de felhossa a városba néhány évre a kíváncsiság. Pár esztendő múlva otthagyja a helyét és vagy hazamegy a falujába vagy ottragad végleg cselédnek a városban.

Igy áll elő a két cseléd-típus. Az egyik a süldő parasztlány, a ki nem tud semmit, ügyetlen, járatlan, de jóindulatu és igyekvő; a másik a rutinizott cseléd, a ki ügyes, jártas mindenben, sokat tapasztalt, de túlkövetelő és elbizakodott a saját értékének a tudatában.

Nyilvánvaló már most az a kellemetlen dilemma, a mely elé minden cseléd-tartó háziasszony állítva van. Mert vagy fogad egy nemrég jött parasztlányt, a ki dolgoz, szorgalmas és szerény, de összetöri a legkedvesebb porcellán-jait és petroleumot szolgál fel likőr helyett; vagy fogad egy tapasztalt cselédet, a ki tesz mindent helyette is és nélküle is, de megétet ezért az asszonyával tömérdek szekurát és bosszúságot.

Ezen lenne segítve a professzionátus cseléd-kaszt kialakulásával. Mert ezzel együtt járna a munkaidőnek, a megkövetelhető munkának és

Szemben véle idb. *Lokszánszky* Endre felgyűrt ingujjban, nagy kanállal keveri a lábas tartalmát. Bár egy kicsit már az ő fejét is megcsapta a dér, meztelen aczélos karjaiban azért az erek ma is úgy dagadnak, mint mikor a pelsőcezi nagyhegyen a medvével birokra kelt és összekapaszkodva, a hegyaljába gurultak le. Neki sem teljes azonban boldogsága, mert régi szép szőke szakállu barátját, kivel egykoron oly sok hódítást tettek, a nemeslelkű *Kishonthy* Józsit már elragadta a halál.

Talán unalmas is lenne már két főszakácsunknak a tűz mellett való foglalkozás, ha *Kern* Dolfi, a régi lövész-mester ott nem konyeleskedne és nem évődne velük. Az ő szerencsés kötekedése azonban mindkettőt folyton ébren tartja és pótolja *Gyula* bácsit és *Józsit* is.

Én is szeretem a tüzet, mert piromanikus vagyok. Körül körül járom tehát a tüzhelyet, beleütöm a nagy orrom a pörkölt illatába és belekotyogok a főzés mesterségébe. De nincs benne köszönet, mert kérlelhetlenül elkergetnek azzal, hogy nem riport ez.

Hát bánatomba félrehúzódok abba az árnyas kis köröndbe, melyet tiszteletből *Samarjay* János bátyámnak létesített a kaszinó és ennek az ugynevezett „*Samarjay*” pihenőnek asztala mellett folytatom feljegyzéseimet.

Nem messze a tüzhelytől az asztalok mellett vigan bibliáznak még a prépost és nagytiszteletű orak is. Kik közül sem a fő- és alispán, sem pedig a pénzügyigazgató nem hiányzik. Sűrűn mondják be az ultimót és vesztik el az uhut. A pagátot pedig nagy hahoták között fogdosák el. Legnagyobb azonban a derűtség, midőn

az érte fizetett bérnek az egyöntetű rendezése és ennek folyományaként megszűnne a hajsza a jó cselédek után, mert a képzettség egyforma lenne és csupán a személyes rokon- vagy ellenszenv döntene a választásnál.

Ma még nagyon messze vagyunk ettől. Még fennáll az az óriási kontraszt az egyes cselédek képességei között. Ez okozza azután azt, hogy az igazán jó cselédek csodás arczatlansággal és szinte nevetséges követelésekkel tudnak fellépni. Budapestten hallottam nemrég két igen jellemző esetet, mindkettőt eredeti forrásból. Elmondom őket mulattatásként, habár bosszankodni is éppen úgy lehetne rajtuk.

Bejön a cseléd és felmond. Váratlanul éri a felmondás az asszonyát, mert nem tudott semmi okot, amiért a felmondás várható lett volna és faggatni kezdi a lányt:

— De hát miért megy? Hiszen itt jó dolga volt! És a munka igazán nem volt sok!

Felüti a lány erre a fejét és megszólal:

— Hiszen nem mondom, *dolgozott a nagysága is eleget*, de azért mégis elmegyek . . .

*

Uj cselédre van szükség, a ki főzni is tudjon. A helyszerző (magyarul: czupringer) hoz egy lányt és nagyon ajánlja. A háziasszony elmondja neki, mit kíván tőle és mit ad neki. A lány végighallgatja szó nélkül, csak a végén szólal meg:

— Jól van minden, de még egyet kérnék, mert csak úgy maradok, ha azt megkapom . . .

— És mi lenne az?

— Minder csütörtökön délután kérem az ebédlőt, *mert akkor én adok zsurt* . . .

Meghívó.

A kishonti ág. hitv. ev. tanító-egylet f. évi július hó 15-én délelőtt 1/2 10 órakor Nyustyán, az ág. ev. templomban tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület rendes tagjai, valamint a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Elnök évi jelentése.
3. Uj tagok felvétele.
4. Mintatanítás: „A rajzoktatás módszerét” előadja *Pápay* Károly.
5. A tanítás bírálata.
6. Mult évben felvett jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése.
7. Tanító-egyesületünk alapszabályainak meg- szerkesztését és kidolgozását előadja *Mikulás* János.

az örök ifju kedélyű *Medveczky* Sándor egy-egy uj zaftos anekdotát ad le.

Az kuglizóban is, mely 10 év óta pihent, lármás élet uralkodik. Az erős dobásoktól úgy dübörög a dob, mintha ágyuznának. Itt az ifjuság régi atyamestere: *Törköly* Józsi bácsi, a kuglikirály parancsnokol és örül, hogy megint lehet Pakonbirtót, Parasztot és Zsidót ütni egy koronáért. A *Pali* és *Viktor* nevű nagy golyókat, mielőtt zsinórba kieresztené, tizszer is meg-simogatja örömeiben, azután olyant dobant, hogy ijedten ugrik el mellőle még *Laczi* fia is, ki az első babát sohasem hibázza el.

Sokakat szerettem volna és tudnék még to- lamra venni a társaságból, de nem merem; mert nálunk egyes emberek azért neheztelnek, ha nem emlegetik nevüket, mások pedig azért, mert emlegetik.

Elhallgatom tehát itt a többi érdeemes neveket és leülök én is az asztal mellé.

Főasztal és első hely nem volt. Mindenki oda ült, a hová akart. Nem kellett tehát ácsorogni s rangjához és korához mérten a helyet keresni. A kaszinóban minden tag egyforma, tehát minden hely is egyformán illeti meg a tagot. Mindenki magát szolgálta ki a lábasból, illetve elsőség nélkül tálalt a maga részére. Így történt azután, hogy én véletlenségből vagy lehet talán hunczutságból kivettem a malacz farkát *Palyi* bácsi előtt, mivelhogy ő mint szakács, utolsó volt. Volt is azután nagy teremtette és inquisitio, de én hallgattam, mint a hal. Most azonban bocsánatkérés mellett beismerem e csinyt. Jövöre pedig a tagokat kérem, hogy ez

8. A nevelés eszközei s azok nevelő értéke. Előadó: *Brauer* János, bíráló: *Frenyo* Dániel.

9. Segély- és tanító-egyletünk választmányi ülésén felvett jegyzőkönyvnek felolvasása.

10. Egyleti pénztáros és könyvtáros jelentése.

11. Hitelesítő bizottság kinevezése.

12. Jövő évi közgyűlés helyének kitűzése, a kidolgozandó munkák tételeinek, valamint a mintatanítás anyagának megállapítása.

13. Indítványok.

Klenócz, 1912. évi július hó 2-án.

Mikulás János, tanító egyes. h. elnök.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a mai számmal harminczhar- madik évfolyamának 2-ik félévét kezdi meg.

Ebből az alkalomból visszatekintve negyedik évtizedben járó multunkra, ön- érzettel mondhatjuk, hogy a Gömör-Kis- hont mindenkor hiven igyekezett megfele- lni kitűzött programjának és a közön- ség beléje helyezett bizalmának. Első sorban a vármegye és városunk határai közt igyekezett maradni és csak akkor terjesztette tovább érdeklődését, ha ezt általános és különleges szempontok emi- nenter megkivánták. A közigazgatás, tár- sadalom, tanításügy, az egyházak, a tu- dás vívmányai, a művészet fejlődése és minden közérdeklődésre érdemes közügy megfelelő méltatást talált nálunk. Büsz- kén elmondhatjuk, hogy tartalom és szín- vonal tekintetében sokkal többet adunk, mint a mennyit kezdetben ígértünk.

Ez azonban a mai viszonyok közt nagy áldozatba kerül. Lapunk terjedelme

izletes darabot hagyják meg *Palyi* bácsinak, mert csak ezért rakatott arany fogakat.

Dicséret a szakácsoknak. A pörkölt kitünő volt. Kenyér, túró, sajt mind első minőségű. A retek és a *Hámos* Aladár által ajándékozott szilvanagyságu kerti eper azonban kevés volt. De hát hol lehetne 80 ember részére megfelelő mennyiségű hónapos retek és epret teremteni. Így sokan megelégedtünk az eper illatával és a retek hajával. De volt azután jó bor, sör és szántói viz könyv nélkül, rogyásig. Került pedig mindez összesen 2 kor. 40 fillérbe. Ez az olesó- ság fogja tehát meghonosítani e kedélyes össze- jöveleteket.

A társaság nagyrésze úgy körülbelül 9 óráig maradt együtt s azután, a hitvestársak nagy örömeire, szín-józanán távoztak haza. Már a ki haza távozott, mert bizony az is megtörténhetett, hogy egyik-másik férjecske valamelyik kávé- házba tért még be s arra hivatkozott reggel, hogy a kaszinóban volt.

Hát ha ez megtörtént, én most reájuk val- lok, mert mivelünk, kik egyedül élünk és szó- rakozunk, a polgármesteren, a rendőrkapitá- nyon, mint hatósági személyeken és még két szolid házasemberen kívül más nem maradt. De mi azután kitartottunk alaposan és bizony, mint utólag hallottam, nem a legegzenesebb lábakon kerültünk haza.

De hát mindenkit érhet baleset! Én ezzel szoktam magam vigasztalni.

Ujravizsgálásul folyó hó 3-án ismételte meg a kaszinó a pörkölt-uzsonnát, mely épen oly jól sikerült, mint az előbbeni.

* * *

kétszeresre nőtt és mi most is a régi, alacsony előfizetési áraknál maradtunk. Pedig az általános drágulás minden szükségletben és kivált a munkáskéz megdrágulása ma már csaknem elviselhetetlen teherként súlyosodik az ilyen vállalat kiadójára.

Tisztelettel kérjük azért helybeli és vidéki előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat pontosan küldjék be kiadóhivatalunkba, hogy az a nehéz viszonyok közt is megfelelőhessen feladatának.

Az előfizetési díj, mint eddig is:

egész évre . . . . 8 korona
félévre . . . . . 4 korona

Tisztelettel

A „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

Kérelem.

Rimaszombat városa közrebocsátja nagyfiának: *Ferenczy István* első magyar szobrászművésznek hátrahagyott leveleit. A hazai közkönyvtárakban való összegyűjtés befejeződött. Ha netalán magánosoknál rejtőznék még *Ferenczy István*nak akár köz-, akár bárminő magánérdekű levele, írása: felkérem az illetőket, hogy azt mielőbb hozzám juttatni sziveskedjenek.

Rimaszombat, 1912. évi július 5.

Dr. Wallentinyi Dezső, főgimn. tanár.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. *Samarjay Jánosné*, a nőegyesület elnöke több hétre Karlsbadba utazott.

Tomcsányi László kir. curiai bíró családjával Nagyrőczén nyaral.

Institórisz Endre pedig szokásos gyógy- és tüdő helyét Stósz-fürdőt kereste fel.

Ünnep Putnokon. Valóságos ünnepélylé nőtte ki magát *Pájer János* plébánosi beiktatása sz. Péter és Pál apostolok ünnepén. Megyénknek e szépen fejlődő városába maga *Sipeki Balás Lajos* megyés püspök ment el a beiktatás szertartását végezni. Már előtte való este érkezett automobilján Putnokra testvérbátyjával, Jánossal és irodaigazgatójával: *Dittel István* pápai kamarással, még pedig Rimaszombatból indulva. Fogadására a lobogódiszt öltött város végén felállított díszes diadalkapunál *Serényi Béla* gróf földművelési miniszterrel, mint

az egyház kegyurával az élén megjelent *Molitorisz Zoltán* főszolgabíró, a városi hatóság, a különböző intézmények képviselői és a közönség nagy számmal. A beiktatás ünnepségén részt vett *Serényi Béla* gróf miniszter, *Bornemisza László* főispán, *Hámos László* báró nyug. főispán, több előkelő egyházi és világi ur s a város társadalmi felekezeti külömbőség nélkül. Beiktatás után a járás, a város, a ref. egyház s az izr. hitközség és más küldöttségek tisztelegtek a főpásztornál. A beiktatás előtti estén *Serényi Béla* gróf miniszternél volt nagy vacsora, szombaton a városi fürdőben diszebéd, délután a plébánián uzsonna volt. A püspök szombaton este Rozsnyóra utazott; a miniszter pár napig Putnokon maradt.

Serényi Béla gróf választói közzött. *Serényi Béla* gróf földművelésügyi miniszter, a ki egyike a kerületüket legszorgalmasabban frekventáló képviselőknek, mint lapunknak jelentik, jul. 2-án *Besztercebányára* érkezett. Mint minden alkalommal, választói ezuttal is igaz szeretettel fogadták népszerű képviselőjüket, a kivel szemben minden lehető módot megragadnak, hogy szívük szerint ünnepelhessek. *Serényi Béla* gróf tiszteletére a kuglizó társaság helyiségében 200 terítékű bankettet rendeztek, a melyen a város nevében *Csesznák Gyula* polgármester üdvözölte. *Serényi Béla* gróf beszédében beszámolt működéséről, melyet a város fejlődése érdekében kifejtett s egyuttal megígérte, hogy ősszel politikai beszámolót fog mondani. Nagy lelkesedéssel fogadott beszédében hangsúlyozta a békés együttműködés szükségét az ország gazdasági erősödése érdekében. Másnap *Serényi Béla* gróf *Kürthy Lajos* báró főispán lakásán igen sok választójának a látogatását fogadta. A minisztert lelkesedéssel ünneplik mindenütt, a hol csak megjelenik.

Áthelyezés. Sajnálattal kell megemlékeznünk arról a hírről, hogy *Szombath György* h. pénzügyigazgató a verseczi pénzügyigazgatóság-hoz h. pénzügyigazgatói minőségben lett áthelyezve. A szimpatikus pénzügyigazgató-helyettes áthelyezésének egy oly hivatalos háttere van, a mely meglehetősen igazságtalannak látszik, de bárhogyan is van, csak sajnálunk lehet, hogy *Szombath György*től meg kell válnunk. Már az elmúlt évben is át akarták helyezni, illetve felajánlották neki a felsőkubini pénzügyigazgató ságnál a pénzügyigazgató-helyettesi állást, de ezt nem fogadta el. Most azonban hivatalból áthelyezték.

Tanárválasztások. A rimaszombati egy. prot. főgimnázium igazgató-tanácsának két tanári állásra hirdetett pályázata igen szép eredmény-

Sokszor láttam egy délczag termetű igen jó szelid arcú urat, ki, ha társasággal ment a lövöldébe, kísérete mindenkor bizonyos figyelemmel és előzékenységgel tüntette és emelte ki. Ez volt a rimaszombati kir. törvényszék nagynevű elnöke, néh. *Marton Rudolf*, a lövöldének is elnöke és főlövész-mester. Ugyancsak hasonló termetű és mindenki által nagyon tisztelt főlövész-mester volt néh. dr. *Szabó Sámuel* vármegyei főorvos, kinek herkulesi alakja azért tűnt fel nekem, mert nem a járdán, de az utcza közepén szeretett járni. Ezen két, nem mindennapi termetes alak után leginkább felköltötte bennem a figyelmet egy mindig vadász- vagy lovaglól-öltözékben megjelent csinos szőke legény, sokszor hosszú fázán tollal a kalapja mellett és szép négy deres paripát kergetett. Ez volt *Hámos Aladár*. Többnyire vele láttam egy alacsony termetű, göndöres haju, javakorban levő férfit, kinek mindig szivar volt a szájában. Ez volt néh. *Pongrácz Pál*. Sokszor együtt látogattak a lövöldébe egy közép-termetű, szép barna képű bácsi, ki ha a fölemile fészkektől zavart, akkor is mosolygott és egy magas nagy lábú, szintén barátságos arczatú egyéniség. Előbbeni néh. *Beliczky Viktor* kir. közjegyző, utóbbi pedig *Kern Adolf*, ki gyakran szép rakétákat eregetett. Ezek voltak, mint utólag hallottam, a legjobb lövők s hogy *Madarász Pályi* bácsi is közöttük volt.

Igazán sajnálom, hogy *Pályi* bácsira már nem tudok visszaemlékezni, de ezért nem fog reám nehezteni. Most azonban örömmel sorozom ide az ő nevét is, mert a későbbi időkben, midőn megismerkedhettem vele, bőven kárpó-

nyel járt, amennyiben a két állásra összesen 15 pályázó jelentkezett és pedig a történet-latin tanszékre 8, az új latin-görög tanszékre 7. Az igazgató-tanács a tanári állások betöltésénél az egyesülés alapját alkotó paritást kívánta első sorban szemelőtt tartani. A történet latin tanszékre, *Bodor István* helyére a tanári kar hárommat jelölt: 1. *Fábián Vilmos*, 2. *Faragó László* és 3. *Galamb Kálmán* okleveles tanárokat. Ezek közül az igazgató-tanács *Fábián Vilmos* szepsiszentgyörgyi helyettes tanárt választotta meg rendes tanárnak egy próbaévre. A görög latin helyettes tanári állásra az igazgató-tanács a 7 pályázó közül kettőt ajánl a miniszternek kinevezésre: 1. Dr. *Rochlitz Zoltán* és 2. *Kiszely Géza*t. — *Schwalb Nándor* érdemeit elismerőleg méltatták, a távozásával megüresedett rajztanári állásra pedig a folyó hó végéig terjedő határidővel pályázatot hirdetnek.

Miniszteri elismerés. A honvédelmi miniszter *Szakall Kálmán*t, a m. kir. kolozsvári VI. honvédker. parancsnoksághoz beosztott vezérkari testületi századost kiváló szolgálataiért okirattal megdicsérte.

Főuri látogatás. Gróf *Wenckheim Frigyes* nejevel és leányával folyó hó 19-én a zlatnói üveggyár megtekintése után Rimakokovára rándultak át s ott is megtekintették a teljes üzemben levő üveggyárat. Az előkelő vendégek rimakokovai *Knöpfler Károly* gyártulajdonos és földbirtokos szívesen látott vendégei voltak.

Jubiláló plébános. *Fülekpilis* községben *Komlóssy Mihály* rimaszombati származású esperes-plébános Péter-Pál napján tartotta áldozópapi 25 éves jubileumát. A templomban *Varga István* rappi segédlelkész tartott beszédet és *Bencsik Sándor* rimaszombati hittanár végezte az ünnepi nagymiséjét. Délben az összegyűlt lelkesen ünnepelték a jubiléót s a község értékes ajándékkal lepte meg szeretett lelkipásztorát.

Új csendőrszárny. A rimaszombati m. kir. csendőrségi új szárnyparancsnokság a folyó hó 1-ével megkezdte működését. A szárny alá tartoznak a rimaszombati és rozsnói szakaszok. A szárny parancsnoka *Török Kálmán* m. kir. csendőrszázados, ki Belényesből helyeztetett ide.

Esküvő. *Alorján Lilikét* folyó hó 2-án vezette oltárhoz a rimaszombati róm. kath. templomban *Zólyomy Lajos* budapesti ker. kapitány. Az esketést *Széman Endre* prépost-plébános végezte, ki igen szép beszédet intézett a jegyes párhoz. A templomot ebből az alkalomból — bár az esküvő szűk családi körben folyt le — nagy és előkelő közönség töltötte be.

tolta kedves modorával azt, a mire a pajkos nebulóévekben nem tudtam visszaemlékezni.

Még volt valaki, ki a kis csapatot zárta és rendesen utánuk kullogott, pipával a kezében. Ez volt néh. *Vályi Pályi*, a nyug. hadnagy, az olasz háború egyik magyar hőse. Ot már ismerem akkor is, mert a szüleim házához gyakran járt s nem egyszer adott egy régi négy krajczáros cukorra, a min azonban én *Kern* bácsinál a gummipuskához szükséges sörétet vettem. Ő róla hallottam azután később, hogy a lövész társulat legrosszabb lövője volt s a szégyendíjat — a róka farkot — mindig ő vitte el. Csudálatos, hogy a roszt puskás *Pályi* bácsi az olasz hadjáratban a régi kapszlis puskával 11 francziát lőtt le, a célzategyverrel pedig nem volt szerencséje. Reá illett tehát, hogy őt is elhagyta a szerencséje.

Ezek után most, midőn az itt felsoroltaknak egy része már elköltözött közülünk és nem durrog a czéltábla mozsárágyuja, hanem a nagy vastábla már a pörköltöző hely asztala, bizonyos keserűség tölti el lelkemet, hogy miért is nem élnek még azok a derék férfiak.

A mostani összejövetelek megvigasztaltak azonban mert örömmel észleltem, hogy a lövöldékertben a régi pezsgő és társas élet kezd feléledni s ha nem is puskaszóval, de vig kacajjal adnak jelt magukról társadalmunk tagjai, hogy élnek és uralkodnak s hogy barátkozni és szórakozni óhajtanak.

Engedjék meg azonban, hogy betegezőstül ekképen sóhajtsak fel: Istenem! ugyan meddig fog a gyönyörű liget látogatott lenni s mikor néptelenedik meg ismét és talán örökre!?

Ezután a két sikerült pörköltözés után a multak kedves emlékei jelentek meg előttem.

Kicsi iskolás fiú voltam, midőn először Rimaszombatba kerültem. Szót fogadni és tanulni egy cseppet sem szerettem, de annál jobban csavarogni, madarászni és bogarászni. Mert ugy tapasztaltam, hogy azok a gyermekek lesznek csavargók, kikben e hajlam nyilatkozik meg és vesz rajta erőt. A természet iránt való szeretet az, mely a gyermeket erre készíti s ez veszi el a tanulási kedvét is.

Én is több cimborámmal a természet iránt való hajlamnak kerültünk a hatalmába s minden alkalommal, ha csak megszökhettünk, vagy a városkertben, vagy pedig a szabadkai erdőben állottunk meg.

Minden héten két szabad délutánunkat erre használtuk fel. Sűrűn fordultunk meg különösen a városkertben, hol az apró madarakat abajgatuk az akkor divatos gummipuskával s mondhatom, ugy lőttünk vele és pedig 0-ás seréttel, mint egy kis *Tell Vilmos*.

Kedvünket csak fokozta az, hogy akkor volt in flóribusz a rimaszombati lövész-egyesület. Mi is nagy kedvet kaptunk tehát a lövöldözéshez, a gummipuskázáshoz. Ha nem volt pénzünk serétre, akkor kimentünk a szabadkai hidhoz a golyófogóhoz ólmot szedni és abból vágunk magunknak serétet, a mely szegletes voltánál fogva még nagyobb kárt tett a kis madarakban, sőt a házi galambot is pompásan szedegettük le vele.

Jól emlékszem egy pár bácsira és urra, kik akkor a lövöldébe jártak. Neveiket azonban csak a későbbi időkben tudtam meg ez uraknak és volt szerencsém velük megismerkedni.

Eljegyzés. Varga Mariskát, Varga Lajos polgártársunknak bájos és művelt leányát eljegyezte Izsépy Béla, a Ferencz József nevelőintézet tanára Budapesten.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Hoffmann Barna jolsvai lakos végzett joghallgatót a XI. fiz. osztályba ideiglenes minőségű állami végrehajtóvá nevezte ki az ipolysági pénzügyigazgatóságához.

Kriszó Anna polgári isk. tanítónőt a vallás és közoktatási miniszter az Erzsébet nőiskolához a XI. fizetési osztályba belakó nevelőnővé kinevezte.

Erdészeti előlépés. Wisnyóvszky Ferencz m. kir. erdőmérnök gyakornokot a földművelésügyi miniszter erdőmérnök jelöltté léptette elő.

Uj egyetemi magántanár. A vallás- és közoktatásügyi Miniszter dr. Buza László sárospataki jogakadémiai tanárnak a kolozsvári tudományegyetem az „alkotmányi politiká”-ból egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ezen minőségben megerősítette. Ezen örvendetes hírt azért közöljük, mert a fiatal kiváló jogász, ki városunkban is többször megfordult, közeli rokonságban van a Baksay családdal és dr. Veress Samu főgimnáziumi igazgatóval.

A bíróság köréből. Az Igazságügy-miniszter Seres Barna dévai törvényszéki bírót saját kérelmére a nagyváradai törvényszékhez helyezte át. Ezen áthelyezési hír azért érdekel bennünket, mert az áthelyezett Seres József nemesmartonfalai református lelkész fia.

Ügyvédi vizsga. A helybeli származású dr. Róth Gyula a bírói vizsga mellé az ügyvédi vizsgát is egyhangú sikerrel végezte. Az új ügyvéd városunk egyik régi, elhunyt polgárának fia és főgimnáziumunk egykori jeles növendéke.

Halálozás. Késmárki Szontagh Gyula városi gazdát és nejét mély gyászba borította 16 éves leányának: Arankának folyó hó 4-én bekövetkezett halála. Julius hó 5-én délután nagy részvét mellett temették.

Függetlenségi gyűlés. Folyó hó 1-én Tornalján függetlenségi gyűlés volt, a mely gyűlésen az elhunyt Hevessy Benedek helyére Hevessy Bertalant választották meg egyhangulag a vármegyei függetlenségi párt elnökévé.

Gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Fodor Gyula bánrévei tisztartót a putnoki járás területére a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A tátrai konferencia. A vármegyei tisztviselők, mint az országszerte jelezve volt, mult hó 29-30-án tartották meg a tátrai büszke sziklák tövében országos konferenciájukat. — A találkozás és az elmúlt napok eseményeinek lefolyása után helyesen talán nem konferenciának, de egy nagyon sikerült kirándulásnak és a hazafias eszmék terjesztésére egy nagyon alkalmas módnak nevezhető el a találkozás. Az igaz, hogy volt egy szép, impozáns és megfelelő méltóságteljes keretben lefolyt diszközgyűlés, a hol a tisztviselők nem tanácskoztak, de az egyesület 10 éves multját ünnepelték. És különösen ünnepelték dr. Horváth Józsefet, az egyesület igazgatóját, ki ezelőtt 10 évvel, mint egy árvamegyei igénytelen szolgabírácska figyelmeztette a vármegyei tisztviselőket arra, hogy egy állami tejfelügyelőnek van olyan fizetése, mint egy alispánnak, szégyen tehát, hogy az állam nem gondol azokra a tisztviselőkre, kik tulajdonképen a nagyon fontos állami közigazgatásnak a legtöbb végrehajtó szervei. Ez a fiatal ember rázta fel a vármegyei tisztviselőket abból a megadással türt helyzetből, hol meg van a cím, dolgozni és representálni is kell, de nincs hozzá anyagi erő, mert igen mostohán és szégyenteljesen van a vármegyei tisztviselő javadalmazva. A lefolyt 10 esztendő után, a mely rövid idő alatt egyik-másik vármegyei tisztviselő fizetése megháromszorosodott, méltán örömmünnepet ülhettek tehát vármegyei tisztviselőink s méltán ünnepelhettek ennek keretében dr. Horváth Józsefet, kinek munkásságát a törvényjavaslatoknál a kormány is állandóan igénybe vette. Kerek 400 vármegyei tisztviselő vett részt ez ünnepélyen és sokan családostul. — Ily nagyszámú előkelő és igaz magyar tisztviselő gyö-

nyörködött pár napig a világhírű Tátra természeti szépségeiben, melyre az idő is igen kedvező volt. E mellett pedig a hivatalos formán kívül cseréltek eszméket és terjesztették a művelt hazafias kulturát. Emlékezetes napok lesznek ezek örökké, melyből nagy részét kivette Szepesvármegye derék tisztikara, élén dr. Neogrady Lajos alispánnal; továbbá Ó-Tátrafüred igazgatósága földinkkel dr. Groó Béla fűrdő-orvossal, kik figyelmességükkel és előzékenységükkel siettek az idegeneket a legszivesebb látásban részesíteni és a kellemes szórakozásokat részükre biztosítani. A konferencia egy fényes bállal végződött, a melyen büszkén emlíjük meg, hogy a mi szépeink feltűntek. Vármegyénkben Bornemisza László főispán meg nem jelenhetvén, sürgönyileg mentette ki magát. Megjelent azonban Lukács Géza alispán leányával Margitkával, Nagy Elemér főszolgabíró nejevel, dr. Baksay Dezső t. alügyész nejevel, Remenyik Aladár tb. főszolgabíró nejevel, Osváth Dániel és ifj. Hevessy László főszolgabírák, Hámos Aladár megyebizottsági tag, Porubszky Imre tb. főszolgabíró, Maurer Oszkár tb. főszolgabíró, dr. Szontagh Vilmos és dr. Ladányi László szolgabírák és felelős szerkesztők.

Adomány. A Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesülete hálás köszönettel nyugtazza azon 10 koronát, melyet Veres Ignác ur az egyesületnek adományozott, mint olyan összeget, a melyt a bíróság egy perből kifolyólag igazára megállapított.

A nyomorék gyermekek uj hajléka. A vármegyei Fehérkereszt Egyesület Nyomorék Gyermekek-Otthona a mult héten költözött be az egyesület által megvett ugynevezett régi gimnáziumi épületbe. Az átköltözésre maga az elnök: Lukács Géza ügyelt fel és segítettek neki Kern Adolfné és dr. Baksay Dezsőné alelnökök, továbbá dr. Löcherer Tamás igazgató, ki az épületet jókarba helyezte és a tanmühelyt is már részben berendezte, hol vígan folyik a munka. Ez alkalomból e helyen köszöni meg az elnökség dr. Kovács László polgármesternek, hogy az átköltözéshez volt szives 2 szekeret adni, dr. Krausz Gyulánának, ki egy ágyfelszerelést adott és Bekény Béla postafőnöknek pedig, hogy a gyermekek ágyneműibe fagyapótot ajándékozott.

Óvoda majális. A helybeli „Gizella” kisdédóvó ma d. u. 1/4 órakor tartja szokásos nyári multságát a Széchenyi-kertben. Évek óta tapasztaljuk, hogy a gyermek-majálisok mindinkább kezdenek a divatból kimenni s ha meg is tartják azokat, meglehetősen néptelenek. Nem értjük, hogy mi lehet ennek az oka, mert hiszen a gyermekek ezen majálisokon igen boldogan érzik magukat s a szülőknek is az lehet az igazi boldogságuk, ha kicsinyeik örömeiben osztozhatnak. A helyiség igen alkalmas és az idő is kedvező, ha nem lesz eső. Ajánljuk tehát a szülők figyelmébe, hogy vigyék el kisdédeiket és szerezzék meg nekik az olcsó örömet. A belépti díj felnőtteknek 50 fillér, kicsinyeknek 40 fillér.

Gyermekgyilkos anya. Blahó Pálné klenóczi lakosnő, kinek férje 8 év óta Amerikában él, több falubeli legénnyel szerelmi viszonyt folytatott, minek következtében gyermeke született. A gyermeket szülés után az anya, a falubeliek állítása szerint, megfojtotta és minden bejelentés nélkül az ottani temetőben elföldelte. A nyomozás elrendeltetett, hogy a falubeliek állítása megfelel-e a valóságnak, azt a bonczolás fogja kideríteni, melyről jövő számunkban referálunk.

Állandó villanszínház városunkban. Lapzárta után sikerült megkapnunk az adatokat és felvilágosítást erről a vállalkozásról, melyet oly régóta óhajt már a város közönsége. Jövő számunkban részletesen fogunk megemlékezni erről s most csak annyit, hogy az állandó villanszínházat Schweitzer Rezső létesíti a Koháry-utca 8. szám alatti telektömbön. Az épület most készül s teljesen modernül berendezve, augusztus hóban már meg is kezd az előadásokat.

Megnyilt az uszoda. Falragaszok hirdetik a Rima-fürdőt kedvelő közönségnek, hogy a rimaszombati uszoda a mult héten, július 1-én megnyilt. A meleg napok alkalmával módjában lesz a közönségnek a hős habokban lehűteni magát.

A polgári kör majálisa. Mult vasárnap tartotta a polgári olvasókör nyári multságát a városkertben szépszámú közönség jelenlétében. Sajnos azonban, hogy a résztvevők soraiból nagyon hiányoztak a kör tagjai és általában azok, a kiknek mindenütt vezető szerepüknek kellene lenni. — Egyébként a multság szépen sikerült még anyagiakban is, mert a tiszta jövedelem 110 korona körül jár.

Uj mintagazdaság Klenócson. A m. kir. földművelésügyi Miniszter Gömör- és Kishontvármegye Klenóczi községének határában Hruska János birtokának népies mintagazdasággá alakítását engedélyezte s annak közvetlen felügyeletével a rimaszombati m. kir. gazdasági felügyelőséget bizta meg.

Gyári tűzoltóság alakulása. Az ujtantalvölgyi üveggyárban nagyszabású tűzoltótestület létesült. Mult hó 23-án tartotta az új gyári tűzoltóság alakulását, elnöke lett Kluszarek V. gyárigazgató, főparancsnok lett Krausz Ernő. A testületnek hat tisztje lesz és ötven tagból áll a legénység.

Tűzoltó multság. A gömörispánmezői önk. tűzoltóegylet mult hó 29-én sikerült táncmultságot rendezett az ottani iskola tantermében. Örömmel konstatáljuk, hogy e kis községben is már van tűzoltóság. — Különbösen arról értesülünk, hogy a ratkói járás legtöbb községében Madarassy Iván járási főbíró kevés időre hivatalba lépése után, a tűzoltóságokat megalkototta.

Az „Edison villamos színház”, mely a vásártéren van felállítva, egész héten át telt ház előtt játszott, s beteljesült jövendölésünk, hogy Rimaszombatnak kicsi lesz a nézőtér mert tényleg, néha a később érkezők már helyet egyáltalán nem kaptak s kénytelenek voltak hazamenni. Képei tiszták, élesek, de az a baj, hogy egy kissé rezegnek. Megemlítésre méltó, hogy a filmek mind — vagy legalább is nagy részét — a színháztulajdonos sajátjai s ez magyarázza meg a képek tisztaságát és jóságát is. — Igen nagy tetszést arat minden este a tulajdonos leánya Klieger Aranka, a ki szünet alatt a zenét mesterileg vezeti.

Gyilkos villámütések. Az elmúlt héten Dülházán nagy vihar dühöngött. A vihar elől 6 munkáslegény a fák alá menekült. Pár pillanat múlva egy villám csapott közéjük, a mely két legényt nyomban agyonsújtott; kettőt súlyosan sebesített; kettőnek azonban a rémületen kívül egyéb baja nem esett. Figyelemmel arra, hogy a villám rendszeren a magas tárgyakat keresi ki, ebből az a tanulság, hogy ne szaladjunk a fák alá.

Kopárhegy községben pedig folyó hó 3-án ütött le a villám a mezőn legelésző ökrök közé, a melyből egy ökröt agyonsújtott.

Klenóczi magyarsága. Vettük a következő sorokat: „Jótekonyczélú nemes adomány. A Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság klenóczi erdőgondnokságának nagyérdemű tisztviselője: Áronffy Ernő 500 koronát adományozott a klenóczi magyar olvasókör saját otthona létesítésére s ezen nemes tettével az olvasókör otthonának alapjait megvetette. A klenóczi magyar olvasókör igen sokat köszönhet az ő nemes lelkének, ő volt ennek az olvasókörnek, valamint a magyar daloskörnek is évtizedeken át buzgó, tevékeny elnöke és megalapítója. Ezt a két üdvös intézményt évek hosszu sora óta nemes lelkének egész erejével úgy szellemileg, valamint anyagilag is egyaránt támogatta és támogatja. Ép azért az ő puritán egyénisége sem veheti rossz néven, ha mi e helyen is róla megemlékezünk. Tudjuk azt, hogy az ő áldásos élete inkább a nyilvánosságot kerülő, de áldást osztó s a közügy iránt fáradságot nem ismerő munkában s tevékenységében veszi ki osztályrészét. És ez az ő ideálja. Ez hevitette a multban, ez bolgogítja a jövőben is. Legyen áldott az ő élete s minden cselekedete.

Szerelmi tragédia. Nagyrőczen folyó hó 2-án Takács János borbélysegéd és Trajmar Margit közös elhatározással akartak az élettől megválni, mert reménytelenül szerették egymást. Takács János előbb kedvesére, majd önmagára lőtt, de egyikük sem halt meg. Takács Jánost beszállították a helybeli kórházba, hol valószínűleg felépül. Kedvesét könnyebb sérülésével otthon ápolják.

Kőborczigányok mint életmentők.

Eddig a kőborczigányoknak nem igen járható ki fenti cím, de most egy esetből kifolyólag ezt megérdemlik. — Még a múlt hóban *Oláh Lőrincz* cigány és a felesége véletlenül fül és szemtanúi voltak *Rimaráhó* mellett egy izgató jelenetnek, a midőn t. i. *Kmett Pál* földműves a szeretőjével kéthetes gyermeküket elakarták pusztítani. — A cigányok előugrálva megijesztették a gonosz párt, feljelentéssel fe nyegtetve meg őket, de később hallgatást ígértek, ha a gyermeket nekik adják. Persze a szülők ebbe örömmel beleegyeztek. Most azonban a csendőrök megtudván az esetet, kinyomozták a gonosz párt és a cigányokat, a kiktől *Losonczon* elvették a gyermeket s a menhelybe adták. A cigányok keserves sírás-rívás közt váltak meg tehérbőrű gyermeküktől. De a gyermek életének megmentéseért jutalmat kaptak.

Gyilkosság haragból. *Herényi László* csetneki lakos régi haragból kifolyólag sógorát, *Valentinyi Dániel* ugyanottani lakost, június hó 30-án több fejszecsapással agyonütötte. A tettes a csetneki csendőrök által elfogatott és a rimaszombati kir. törvényszéki fogházba folyó hó 1-én bekisértetett.

Az új állatkertről. A budapesti állatkertről rendkívüli látogatottsága arra birta az igazgatóságot, hogy újabb érdekes látványokról gondoskodjék. *Lendl Adolf* dr. előterjesztésére az állatkertről bizottság elhatározta egy szelid és lovaglásra betanított indiai elefántnak a beszerzését, a melynek hátán egyszerre 6—8 ember foglalhat helyet. Ez az elefánt naponta többször körültáncol a vendégeit az egész állatkertről és bizonyára általános érdeklődést kelt a néző közönségben. Ugyancsak érdemes ujtás az, hogy az állatkertről mozi-színházban ezentul nemcsak mozgófényképeket fognak bemutatni, hanem szakemberek és kitűnő előadók népszerűen tudományos bemutatásokat is, a legérdekesebb állatokról, állatgyűjtésekről, vadászatokról és feltedező utazásokról az ismeretlen országokban. *Perényi Adolf* tanár már meg is kezdte ezeket a rendkívüli vonzó előadásokat, *Lendl* dr. pedig legközelebb fogja az előadási ciklust megkezdeni.

Elszámolás. Június hó 23-án a Likérkohótelepi elemi népiskola által a Gömörmegyei tanítói internátus javára megtartott gyermek színelőadás tiszta jövedelme 111 kor. 46 fillér. Felülfizettek: dr. *Szelényi Jenő* 7 k., *Figura György* 4 k., dr. *Sailer Károly* 4 k., *Liptay Arnold* 3 k., *Bartnyák István* 2 k., *Birnstingel Aurél* 2 k., *Soós Gyula* 1 k., *Pazar Elza* 1 k., özv. *Kubányi Rudolfné* 1 k., *Hágen József* 1 k., *Szkaliczky Gábor* 1 k., *Takács János* 1 k., *Pataki N.* 1 k., *Soltész Pál* 50 fill., *Sebők Lajos* 50 fill., *Schicktanecz Ferencz* 50 fill., *Ruzsik Antal* 30 fill., özv. *Langohr Herikné* 10 fillér, összesen: 30 korona 90 fillér. — *Likérkohótelep*, 1912. június 26. — *Harczer Sándor* főtanító.

Nyugtázás. A rimaszombati polgári olvasókör ifjusága által június 30-án a Széchenyikertben rendezett nyári multság bevétele volt 286 kor. 30 fillér, kiadás 178 kor. 72 fillér, maradvány 107 kor. 58 fillér. — Ezen összeghez felülfizettek: *Csintalan János* 1 kor., *Csapó Gyula* 80 fill., *Dr. Cziner Miksa* 2 kor., *Deutsch Samu* 1'80 kor., *Dobránsszky Imre* 80 fill., özv. *Enyedi Miksáné* 2 kor., *Fischer Bertalan* 1'40 kor., *Human János* 2'40 kor., *Halgas János* 60 fill., *Horváth György* 2 kor., *Hizsnyan Béla* 60 fill., *Jellinek Jakab* 2 kor., *Józsa Á.* 60 fill., *Jurecz Béla* 1 kor., *Komlóssy István* 1 kor., *Káposztás József* 80 fillér, *Kluk András* 40 fillér, ifj. *Káposztás József* 80 fillér, *Káposztás László* 60 fill., *Kuchta Dániel* 80 fill., *Loffai János* 80 fill., *Lasztóczy István* 60 fill., *Megyeri Lajos* 80 fill., *Marossy Márton* 80 fill., *Molnár Józsefné* 60 fill., *N. N.* 40 fill., *Perecz Béla* 60 fill., *Paál László* 80 fill., id. *Rábely Miklós* 1'80 kor., *Rakottyai D.* 80 fill., *Rónay Gyula* 1 kor., *Reisz József* 80 fill., *Rábely Béla* 60 fill., *Rábely Károly* 80 fill., *Schulhof Pál* 3'80 kor., *Szabó József* m. 3'80 kor., *Simon Mihály* 3'80 kor., *Siroki János* 80 fill., *Stehlinzsky Sámuel* 2'40 kor., *Soós Gyula* 2'60 kor., *Szatmári Károlyné* 60 fill., *Tarjányi Béla* 80 fill., *Teleszniczky Ede* 1 kor., *Teleszniczky Ferencz* 80 fill., *Tarjányi Lajos* 1'80 kor., *Tóth Gusztáv* 80 fill., *Török*

Pál 80 fill., *Valaszky Rezső* 80 fill., ifj. *Vozáry Sámuel* 80 fill., *Zsuffa Kálmán* 80 fillér.

Rimaszombat, 1912. július hó 4-én.

K. Szabó József, pénztáros.

CSARNOK.**Nyáron.**

Még hímes a rét a sok virágtól,
Még lágyan susog az esti szél,
De a levél már válik az ágtól
Szomorú hervadásról beszél.

Estimáját még itt csicsergi el,
A tavaszt hirdető fecsképár;
De álmában már túl a tengeren
Az új hazában új tavaszra vár.

A kelő nap bíboros sugára,
Telt kalászra hull még éltetón;
S mire az alkony ráborul a tájra
Keresztbe kötve tekszik a mezőn.

Lelkünk is még szövögeti, bontja
A bűbajos nyár tarka álmait
És már csendben, észrevétlen ontja,
A hervadó ős bús sugárait.

Küzdelem.

Meglepnek néha borongó vágyak,
Elérhetetlen boldogság után.
Mikor varázsa tűnik a nyárnak,
Mikor illata nincs a virágnak
S gyászba borul a fénylő napsugár.

Rabul ejt olykor néma gyötrelmem,
Valami szomorú, fájó gondolat.
S míg harmat csillog, ragyog mindenem
Keserű könnyel úgy kell küzdenem,
Hogy el ne öntse halvány arcomat.

Bujdosó.

Bolyong ismeretlen utakon,
Körötte a félelmes vadon.
A fák lombja lehajlik a földre,
Tüskével van az út szegélyezve;
Szél, vihar kíséri lépten-nyomon.

Villám cikázik az égen át;
Ujra sötét van. Mély sóhaját
Zúgva viszi a vad orkán messze;
Bele zokog lelke a nagy éjbe
S a szél befújja léptei nyomát.

Bolyongva az élet tengerén,
Hol nem vezet biztató remény.
Elveszítve lelke egyensúlyát,
Járja az élet tövises útját
Bujdosó gyanánt az emberi lény.

Vatthay Ilona.

Szerkesztői üzenet.

K. J. Miskolcz. Nagyon szívesen vesszük közreműködését, kivált pedig tárczára való prózai dolgokat kérünk. A lapot is küldjük.

Polg. fiu- és leányisk. Poprádon.

A Magas-Tátra alján. Egészséges vidék. A német szó könnyen elsajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. — Felvilágosítással szívesen szolgál az Igazgató. 1—10

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat és vidéke vevőközönségét, hogy kárpitós, paplanos és díszítő műhelyemet Koháry-utca 27. szám alól május hó 1-től Rákóczi-ut 22. szám alá — a régi gimnázium épületébe — helyeztem át; valamint tudatom azt is, hogy a „Rimaszombati Szövetkezett Asztalosok Butorraktárába” cégtársul beléptem, miért is módomban van az igen tisztelt vevőközönségnek a legmesszebbmenő igényeit is kielégíteni.

Szíves pártfogást kér:

Izsák Sándor,

9—10

kárpitós, paplanos és díszítő.

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

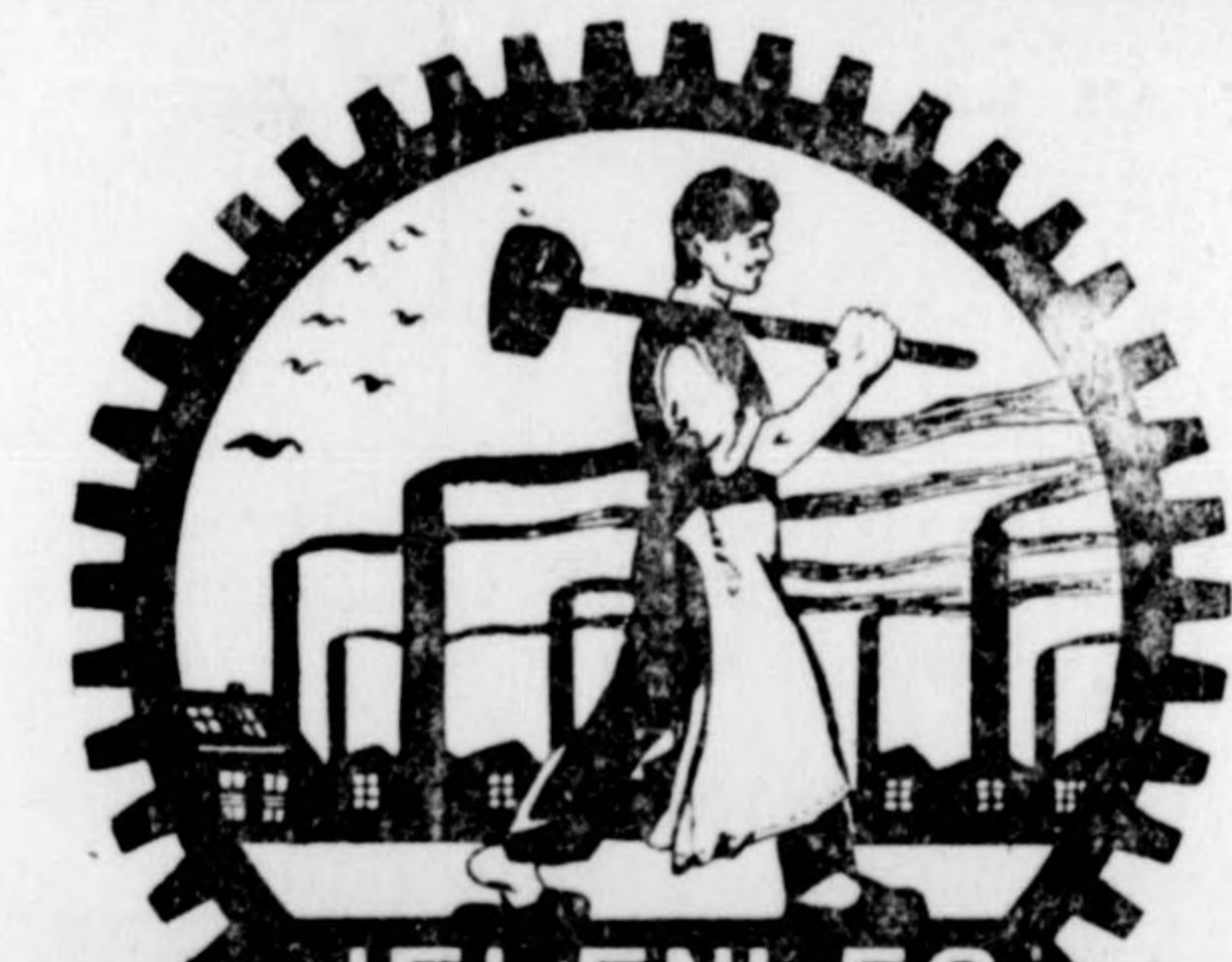
a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

JELLENLEG

**LEGJOBB TAKAREKTŰZHELYEKET
GYARTJA!**

HLOZEK JÁNOS CÉG

RIMASZOMBAT, TELF. 47

ANYAG-ÉRTÉKELÉS NAGY
50% TŰZELŐ
KÉPES ARJEGYZEK KÖZVETLEN

**Férfi-, női- és gyermek
SANDAL- ÉS KNEIP-**

czipők kaphatók

Kovács Zsigmond-féle czipő-üzletben

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8.

4—*

Rimaszombat Rend. Tan. Város Tanácsától.

Bérbeadási hirdetemény.

3089—1912. sz. — Bérbeadás tárgyát képezi a város tulajdonát képező Erzsébet-tér 9. szám alatti **Casino-épületben** lévő s jelenleg **ifju Híznyán Bálint és neje által használt bolthelyiség.**

Kikiáltási ár évi 1010 korona.

Bérleti időtartam: 1912. aug. 1-től kezdődő, 1918. évi jul. hó 31-ig tartó egymásután következő 6 év.

Egyéb bérleti feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Felhivatnak ennél fogva a bérbe venni szándékozók, hogy a kikiáltási ár 10 százalékat kitevő bánatpénznek a város pénztárába történt letételét igazoló nyugtával ellátott zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1912. évi július hó 18-ik napjának déli 12 órájáig** nyújtsák be a város polgármesteri hivatalába, mert később és bánatpénz letétele nélkül érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A beérkezett ajánlatok felett a város képviselőtestülete dönt; tényleg annak tetszés szerinti választási- s esetleg új árverés elrendelése iránti joga is.

Rimaszombat, 1912. július 5.

Vladár József, polgármester h.

Kiadó lakások.

Két nagy külön bejáratu, szép utcai szoba — Kossuth-utca és Erzsébet-tér sarkán — **augusztus 1-étől** bérbe kiadó. — Értekezni lehet: **Kern Adolfnál, Kossuth-utca 1. sz.**

M. K. Áll. Ménesparancsnokság Mezőhegyes.

Lóárverési hirdetemény.

571. sz. — A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesben az alább felsorolt lóanyag **folyó évi augusztus hó 6-ikán** árverés útján a helyszínen eladásra kerül és pedig:

I. Csupán tenyésztőknek:

- 14 idősebb anyakancza,
- 20 három éves kancza.

II. Ugyanez alkalommal minden megszorítás nélkül árverésre kerül:

- 7 idősebb anyakancza,
- 19 három éves kancza,
- 3 egy éves kancza,
- 1 választott kancza,
- 24 három éves herélt,
- 24 használati igás és nyerges ló.

Az árverés kezdete reggel 9 órakor.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Külön felhivatik a tenyésztők figyelme a földművelésügyi Minisztérium 32991. II/1—1911. számú körrendeletére, mely szerint az I. alatt felsorolt kanczák kizárólag csak oly tenyésztőknek fognak eladatni, kik kötelezik magukat ezeket kizárólag tenyésztésre használni és tenyésztői mivoltukat a Vármegyei Gazdasági Egyesület által kiállított „Tenyész Igazolvány” felmutatásával igazolják.

Mezőhegyes, 1912. év július hó.

Magyar Királyi Állami Ménesparancsnokság.

5 szobás lakás mellékkeliségekkel a főter közelében, esetleg részben

BOLTHELYISÉGGÉ

átalakítva, november hó 1-re kiadó.

Értekezni lehet: 9—
Marikovszky Géza urnál Rimaszombat.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Kmetty-u. 7. sz.** alatt egy ház, a melyben 3 szoba, konyha, pincze és egyéb mellékkeliség van, szabad kézből eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott a tulajdonossal. 1—3

Pályázati hirdetemény.

A Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának f. évi április hó 14-én és 28-án, valamint június hó 30-án hozott határozata, továbbá az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár f. évi június 16-án 33022. sz. alatt kelt leirata értelmében pályázatot hirdetünk az alábbi állásokra:

egy 1600 korona évi fizetéssel és 480 korona lakpénzzel javadalmazott **I. oszt. kezelő tiszti állásra;**

kettő, egyenként 1100 korona évi fizetéssel, 360 korona lakpénzzel és 600 korona napi díj s tuvardíjjalánnyal javadalmazott **II. oszt. kezelői-külellenőri állásra;**

egy 800 korona évi fizetéssel és 300 korona lakpénzzel **III. oszt. kezelő tiszti állásra.**

A pénztár igazgatóságához címzett és a borítékban „Ajánlat pályázati hirdeteményre” jelzéssel ellátott zárt pályázati kérvények benyújtásának határideje **1912. évi július hó 28-ának déli 12 órája.** Ezen határidőig a zárt pályázati kérvények a pénztár hivatalos helyiségében hétköznapokon délelőtt 11—12 óráig személyesen is benyújthatók vagy pedig posta útján küldendők be.

A pályázók sajátkezüleg irt és aláírt kérvényükben kiírt állások közül megjelölni tartoznak azt az állást vagy alternative azokat az állásokat, a melyet, illetve a melyeket elnyerni óhajtanak.

Hiányosan felszerelt vagy későn érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez mellékelendő a magyar állampolgárságot, a teljes korúságot vagy nagykorúságot igazoló bizonyítvány, a negyven éven aluli kort igazoló születési bizonyítvány, a pályázó egészséges voltát igazoló pénztári vagy hatóságai orvos által kiállított bizonyítvány, az előképzettséget és eddigi alkalmazásukat tanúsító okmány és végül oly értelmű nyilatkozat, melyből kitűnik, hogy a pályázó tudomása szerint a pénztár elnökével, illetve alelnökével vagy oly alkalmazottával, akikkel alkalmaztatás esetén földe vagy alárendeltségi vagy ellenőrzési viszonyba kerülne: rokonsági vagy sógorsági viszonyban nincsen.

Amennyiben a megválasztás nem pénztári orvosi bizonyítvány alapján történt, a megválasztott köteles magát állásának elfoglalása előtt a pénztári főorvos vizsgálatának alávetni.

Az I. oszt. kezelői állásra pályázók az Országos Pénztár leirata értelmében kötelesek hivatalos okmánnyal igazolni, hogy a pénztár összes adminisztratív, különösen pedig a baleseti kártalanítások munkálatainak ellátásában és általában a **foglalmazásban gyakorlati jártassággal** bírnak.

A két **külellenőri** — II. oszt. kezelői — állásra pályázók kötelesek igazolni, hogy az 1907: XIX. t. cz. rendelkezéseiről és általában a munkásbiztosítási intézmény czéljáról, hivatásáról kellő ismerettel és jártassággal bírnak. Legalább az egyik külellenőri állásra a megkivánt föltételeken kívül **tót nyelven** beszélő pályázók előnyben részesülnek.

A III. oszt. kezelői állásra pályázók a pénztári kezelési, nyilvántartási munkálatok feloldozásánál való gyakorlati jártasságot kötelesek hitelt érdemlőleg igazolni.

A megválasztottak egy évi próbaszolgálat és a szakvizsga sikeres letétele után fognak véglegesítettetni. A próbaszolgálat ideje alatt a megválasztottal szemben 3 hónapi felmondással a szolgálati viszony kártérítési kötelezettség nélkül felbontható.

Az 1907. évi XIX. t. cz. 110. §-ában, illetve a pénztári alkalmazottak szolgálati és fegyelmi szabályzatának 6. és 12. §-ában felsorolt, az alkalmazást kizáró okok főnforgása esetén a megválasztott az alkalmaztatási viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag a pénztárral szemben jogérvényeket nem támaszthat.

A jogerősen megválasztottak kötelesek állásaikat a választás megtörténtéről vett értesítéstől számított 8 napon belül elfoglalni és kötelezőleg kijelenteni, hogy a pénztár jóváhagyott szolgálati és illetmény szabályzatának rendelkezéseit magukra nézve mindenben kötelezőnek elismerik.

A pályázókat az egyes állásokra az igazgatóság választás útján alkalmazza.

A választásnál előnyben részesítetnek azok, a kik magánál a pénztárnál vagy más kerületi munkásbiztosító pénztárnál vagy az Országos Pénztárnál eltöltött hosszabb ideig tartó sikeres szakszerű és gyakorlati szolgálatot hitelt érdemlőleg igazolnak. A megkivánt előbb felsorolt föltételek hiánya esetén az ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Amennyiben a választások az igazgatóság folyó évi június hó 30-án hozott határozata alapján, az ezt jóváhagyó felsőbbhatósági leirat vétele előtt ejtettének meg, ez esetben a választások az Országos Pénztár jóváhagyó leiratának vétele napján válnak jogerőssé.

A választás ellen kellő időben netalán beadott felebezés esetén a választás szintén a felsőbb hatóságok elbirálása után válik jogerőssé.

Kelt Rimaszombatban, a rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1912. évi június hó 30-án tartott üléséből.

Id. Rábely Miklós s. k.,
igazg. elnök.

Molnár Lajos s. k.,
ügyvezető igazgató.

SOÓS GYULA és TÁRSA

temetkezési vállalata Rimaszombat.

Állandóan **nagy raktárt** tart **köporsókban** u. m. fa, utánzott és valódi ércben.

Szemfedőkben: tarlatán, bobinett, selyem-illusion és selyemgázban.

Halotti lepedőkben: cambrie, szatén, atlasz és noblesz-selymekben.

Sirkoszorukban: bámulatra méltó nagy választék.

Ajánlkozik temetések rendezésére úgy helyben mint vidéken a legegyszerűbb kivitelől a legdiszesebb kivitelig. 1—6

Gyászjelentések elkészítése és azoknak szétküldése csupán önköltségi áron számítatik fel.

Megvételre kereselek

egy használt de jó karban lévő **harmóniumot**, az ár megjelölésével kérek értesítést! 2-2

CZÉKUS MIKEÓS tanító,
Balogtamási, :-: u. p. **Bátka.**

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Szijjártó-utca** **40. szám** alatt egy ház, melyben két szoba, konyha, kamara, pincze és nagy műhelynek alkalmas helyiség van, szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott **a tulajdonossal.** 2-3

Hirdetmény.

2288—1912. Tan. szám. — A rimaszombati magyar királyi állami **gazdasági altisztképző iskolát** (azelőtt Földmives Iskola) végző rimaszombati illetőségű ifjak részére a városunk által létesített három, egyenként 300 koronás alapítványi hely elnyerésére pályázatot hirdetünk.

A pályázók tartoznak a betöltött 22-ik élet évüket születési anyakönyvi kivonattal, elemi iskolai képzettségüket elemi iskolai bizonyítvánnyal, erős, egészséges testalkatukat hatósági orvosi bizonyítvánnyal, büntetlen előéletüket, rimaszombati illetőségüket és vagyoni állapotukat, erkölcsi, illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal igazolni. — Kiszolgált katonák előnyben részesülnek.

A fentiek szerint felszerelt kérvények Rimaszombat rendezett tanácsu város tanácsához czimezve, legkésőbb **folyó évi augusztus hó 16-ikáig** nyújtandók be a város iktató hivatalához.

A tanfolyam október hó 1-én kezdődik és 1 és fél évig tart.

Rimaszombat, 1912. évi június hó 10-én.

3-3

Dr. Kovács, polgármester.

Vizvezeték és csatornázást

jutányos részletfizetés mellett készít **HLOZEK JÁNOS** épület-műlakatos és vizvezeték berendezési vállalkozó **RIMASZOMBAT.** :-: **Telefon: 47. szám.**

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítenek. — Berendezési tárgyakkól állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekinthetők. — Jó és szolid munkáimért a legmesszebb menő garanciát vállalok. — Szives érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel:

HLOZEK JÁNOS.

Tanulóul

egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

FLEISCHER és TSA.

GÉPGYÁRA és VASÖNTÖDÉJE KASSÁN, VÁM-UTCZA 11. SZ.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **nyári időnyre**, nevezetesen:

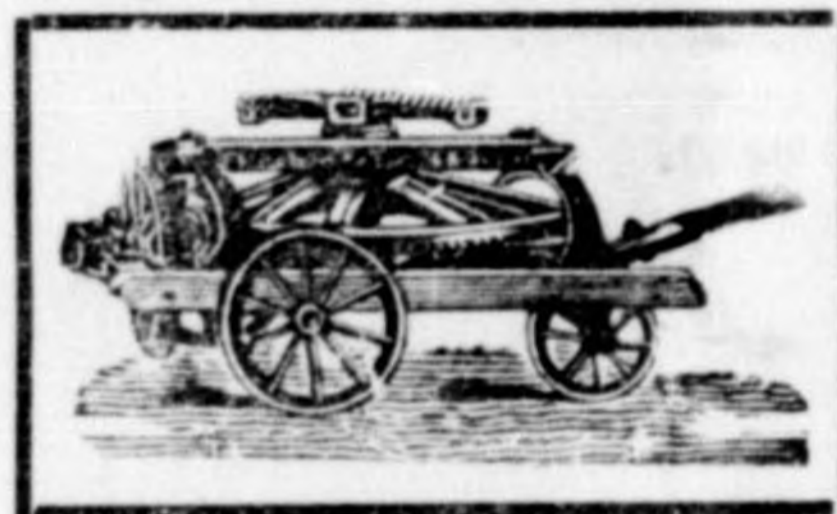
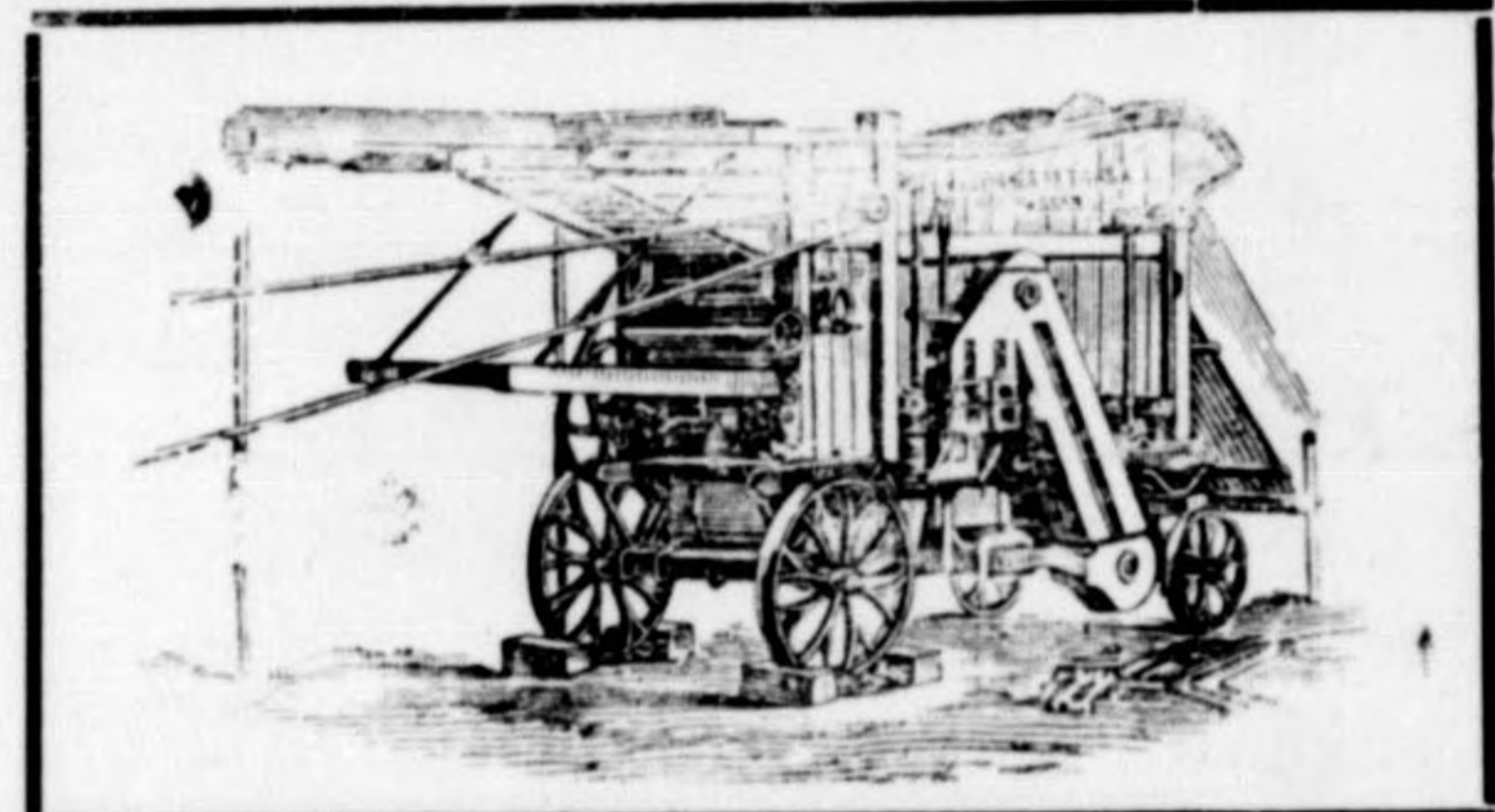
Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár-rostát**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőz-**

gépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket, mint péld. **Henze-főzőket, cukrosítókat, maláta-, burgonya-zúzókat, malom-berendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét állandóan raktáron tartjuk.** 1-6

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészetete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezédulák, intő-levelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a leg-
újabb rendszerű
gépekkel felsze-
relt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett**